

'n Hommage

Jo & Hanna van Dijk

'n Vonkje, al is het nog zo klein – dat weet u – kan de oorzaak zijn van een steeds aanwakkerend vuur.

Vogelwachter Crok heeft in de loop van zijn veertig dienstjaren als het ware een vonkenregen verspreid. Altijd even bescheiden, maar met een aanstekelijk enthousiasme, heeft hij vele vogelfotografen en cineasten, journalisten en radioprogrammamakers geholpen. Die mensen op hun beurt hielden overal in het land lezingen, publiceerden artikelen of zonden radioreportages uit en leverden zo een nieuwe bijdrage voor vogelbescherming, meer nog: daardoor kreeg de Zaanstreek, bekend als industriegebied, een even grote betekenis als één der mooiste weidevogelgebieden van ons land.

Op maandag 9 januari 1989 is tijdens de Nieuwjaarsbijeenkomst in 't Regthuys te Westzaan de Geertje Visser-Schoenprijs uitgereikt aan Cor Crok, omdat hij veertig jaar geleden als vogelwachter van het Reefgebied werd aangesteld. De prijs werd uitgereikt door de heer M. Flipse, voorzitter van Dorpscontact te Westzaan.

Al eerder, 3 april 1984, werd hem de vogelbeschermingsonderscheiding de 'H.H. Buisman Legpenning' uitgereikt (zie 'Het Vogeljaar' 32 (2) : 72-73).

Pasbeginnende of jonge vogelfotografen kregen van hem een niet zo malse berisping als ze het verkeerd deden en de vogels in gevaar brachten. Je mag niet jagen als je het wild niet kent en je mag niet fotograferen als je de vogels niet hebt bestudeerd. In sommige gevallen joeg hij zulke fotografen met schuilhut en al van het land, om ze later weer te helpen wanneer hij merkte, dat het echte vogelliefhebbers waren, die zijn opmerkingen niet in de wind hadden geslagen.

Woedend kon hij worden wanneer hij zag, dat mensen door het mooie gras van een 'hooiland' liepen of wanneer ze het vee op een weiland onrustig maakten, want zijn liefde voor de vogels ging niet zo ver, dat hij de belangen van zijn collega-boeren er aan opofferde.

Ik weet wel, ik belicht maar een deel van het vele werk dat Cor Crok deed, maar juist vanuit die hoek wil ik een hommage brengen aan hem, één der laatste 'echte vogelwachters'.

Hoe lang ik hem ken zou ik niet meer weten. Soms denk ik, dat ik hem altijd al heb gekend. Ten huize van de familie Crok is er altijd een gastvrije ontvangst door hem en zijn vrouw. Dat was ook al het geval, toen vader en moeder nog leefden. Ik denk daar nog wel eens aan terug, zoals die keer dat mijn vrouw en ik te gast waren bij een verjaardag te midden van de gehele familie. Cor is een aardige man, wel recht door zee, een man die neen, maar ook ja kon zeggen, vooral wanneer het 'zijn vogels' betrof. Hij is begaafd met een enorme kennis van de levende natuur, of moet je eigenlijk niet zeggen: hij is één met die natuur! Wanneer ik met hem het veld inging, heb ik mij daar vaak over verbaasd.

Een voorbeeld?
Roeiend door het veld, klinkt in de verte het ge-

Vogelwachter Cor Crok bij broedende Grutto.

luit van Tureluur en Grutto.

Is er onraad? Met de kijker probeer ik te ontdekken wat de oorzaak kan zijn van die onrust, zijn het mensen of natuurlijke vijanden? Cor aan de riemen, met de rug naar de roepende vogels, zei dan soms: *'Niets aan de hand, hoor'* of *'Zeker mensen op het land, we gaan even kijken!'* Hij hoorde aan het geluid dat Kievit, Grutto of Tureluur maakten, wát de oorzaak was van die onrust.

De natuur heeft maar weinig geheimen voor hem.

Nog een voorbeeld? Aan de van het nest opvliegender vogel kon hij zien of deze kort of al wat langer zat te broeden, sterker nog: hij wist bij benadering zelfs het aantal eieren te schatten! Een bijzondere man, één der laatsten der Mohikanen!

Blijf nog lang dit werk doen Cor, voor ons allen en voor die na ons komen.

Nog vele jaren in volle gezondheid voor jou, je lieve vrouw en je broer.